

روش جامع آموزش خط تحریری همراه با فست قرین

برای هفت تا هفتاد سال

خط و تالیف
اسماعیل نژاد فرد کُرتا

سرشناس :	زاد فردرشی، ۱۳۴۰ - ۱۳۶۰
عنوان و نام پدیدآور :	روش جامع آموزش خط تحریری، میرزا اسماعیل زاد فردرشی، خط نستعلیق
شخصیات نشر :	نورین سایه نیا - ۱۳۹۰
شخصیات ناشری :	۱۹۶ صفحه
شابک :	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۵۹۳ - ۶۰ - ۶
وضعیت فهرست نویسی :	فهرست شده
موضوع :	نوشته‌نویسی - راههای آموزشی
موضوع :	خط نستعلیق - راههای آموزشی
رده بندی کنگره :	۱۳۹۲ - ۴۲۶۹ - ۷۸۴
رده بندی دیویی :	۷۸۵
شماره کتابشناسی ملی :	۲۳۰۰۷۱۱

انتشارات سایه نیا
روش جامع آموزش خط تحریری
اسماعیل زاد فردرشی

طراحی و گرافیک: مجید میرا به آده اردکانی
میرتولید: نصرالله موسویان
نگارخانه چاپ: محبتی طهرانی
لیتوگرافی: نگارخانه چاپ و صحافی، کازا

نوبت چاپ: اول سال چاپ: ۱۳۹۲، تیراژ: ۱۰۰
شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۵۹۳ - ۶۰ - ۶

پخش ماهان : تلفن: ۶۶۹۷۰۸۸۴ و ۶۶۹۷۵۰۳۵

مقدمه

۷

وسایل خوشنویسی در خط تحریری

۱۱

آداب خوشنویسی

۱۳

- ۱- نحوه ی نشستن
- ۲- فاصله ی صورت تا کاغذ خوشنویسی
- ۳- نحوه ی قرار گرفتن کاغذ در مقابل صورت
- ۴- نحوه ی به دست گرفتن مداد، روان نویس یا خودنویس

اصول و قواعد خوشنویسی

۱۹

- ۱- مفردات
- ۲- ترکیبات دو حرفی
- ۳- ترکیبات سه حرفی و بیش از آن

دفتر تمرین

۱۳۹

مقدمه

ادل دستر به نام ایزد نا صانع دپروردگار حی توانا

سلام به یکایک هنرجویان و هنرمندان عزیز. در ابتدا شاید مناسب باشد تا چند سطر به رسم مقدمه، در باب وضعیت آموزش خط تحریر بیاورم. چنانکه پیش تر بعضی مصاحبه ها و گفتگوهایم اشاره کرده ام، خط تحریر امروز در موقعیت خاصی قرار گرفته است. از یک سو شمار کثیری از جوانان آثار مختلف جامعه به این خط اقبال نشان می دهند تا حدی که آموزش خط فارسی در مدارس برای این اساس تغییر کرده است و سوی دیگر، و به دلیل نیاز جامعه، عده ی زیادی به آموزش این خط مشغول شده اند. بدین آنکه قصد تخفیف کار این عزیزان را داشته باشم به عنوان یک یادآوری عرض می کنم که اگر کسی خود مبانی هنری آموزش این خط را از روی اسلوب و روش صحیح فرا گرفته باشد در آموزش آن توفیق نخواهد یافت و چه بسا به خود و هم به شاگردش بیش از آنکه سود برساند ضرر برزند. خوشنویسان تجربی شاید از ذوق و استعداد هنری خوبی برخوردار

باشند یقیناً اگر این ذوق و استعداد را با آموزش کلاسیک خوشنویسی تکمیل کنند ثمره‌ی
 بهتری خواهند گرفت. خوشنویسی، ایانه‌ای هم این روزها برای خود بازاری پیدا کرده
 بدون آنکه در مدح یا ذم آن بگوئیم تنها این نکته را یاد آوری می‌کنم که دوستان عزیزان
 هرگز نباید سعی در جایگزین کردن چنین خطی به عنوان خط تحریری اصل کنند چه این کار هم
 نوعی تقلب است و هم نوعی تخریب سنت خوشنویسی ایرانی. این کار مصداق این فرموده
 عرض خودی بری در حمت مای داری

انجمن خوشنویسان در این سالها گام‌های بلندی در آموزش صحیح هنر خوشنویسی برداشته
 است. منشورات، کلاسها و نمایشگاه‌های سودتایید این انجمن و اساتید شریف آن فضای
 مناسب‌ای آموزش و یادگیری این هنر وجود آورده است

همه علاقمندان را به استفاده‌ی هر چه بیشتر از آثار و کلاسهای این اساتید توصیه می‌نمایم
 می‌کنم. اجازه بدهید چند کلمه‌ای هم با ناشران عزیز بگویم. پیش از همه‌ی باید از همت و
 حمایت صنف ناشران هنری از جامعه‌ی هنرمندان تشکر کرد، بسیاری از کارهای آموزشی

هنر خوشنویسی تنها با علاقه و پشتیبانی این عزیزان به زیور طبع آراسته می شود. از این همبستر
هستند اندک ناشرانی که شاید هنر را در پای ثروت قربانی کنند. این چند شکایت را به انا
عرض می کنم. تهیه ی نسخه ی رایانه ای خوشنویسی از ردی خط اساتید بدون اجازه و البته
نظارت و همکاری آنها کاری است ناپسند. هم عتلاً هم شرعاً. توزیع این گونه سری ها
نیز بالطبع قابل قبول نیست. از همه بدتر تولید آثار خوشنویسی رایانه ای با کپی برداری از
خطوط اصیل ایرانی است. این گونه آثار غالباً مغلوط، مشوش و آکنده از بی هنری است
شاید درست باشد که هنرجویان مبتدی نتوانند سره را از ناسره تشخیص دهند و به دام
این چنین کتابهای و چنین آموزش های بیافتند، اما انصاف نیست که علایق و استعداد
نسل جوان ایران را به همراه چند صد سال تاریخ خوشنویسی ایرانی به این سادگی تباه کنیم.
در پایان کلام هم سخنی دارم با سروران وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. از هنرمند
و ناشر و هنرجو که بگذریم، قلب نظام نشر ایران در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می
تپد. همت عزیزان در اعتلای هنر ایرانی ستودنی است. آنچه که می گویم پیشنهادی است از

طرف برادر تان که عمری را در کار خوشنویسی سپری کرده است. شاید بد نباشد که در ازبایی
آثار هنر خوشنویسی، به خصوص آموزش این هنر، از یک یا چند استاد ممتاز نیز نظر خواهی شود
تا اگر کاردی به راستی مستحق نشر است این فرصت از هنرمند دریغ نگردد و اگر اثری نیاز
بازبینی و اصلاح است، این کار قبل از نشر به انجام برسد. به هر روی

الامرا ایکم

د اسلام

عبدفانی اسماعیل ثار و فردا کرمانی

www.ketab.ir